

Interview med Borgmester, H. C. Østerby

Af Kathrine Winkelhorn og Erik Exe Christoffersen

Vi har sat Borgmester, H. C. Østerby i stævne for at høre, hvad festugen betyder for byen. Og vi har talt med koordinator, Ulrik Skeel fra Odin Teatret, som fortæller, hvordan det er muligt at organisere et så omfattende arrangement, der udspiller sig over ti dage fra morgen til aften og med mere end hundrede enkeltarrangementer. Endelig har vi talt med lektor, Michael Böss, Aarhus Universitet, om koblingen mellem festugen og demokrati. Alle interviews er foretaget under festugen.

Borgmester, H. C. Østerby er fra Lemvig og har boet i Holstebro siden 1975.

Hvilken rolle spiller kulturpolitikken for byens identitet eller sjæl?

"I 1961 gjorde man sig nogle tanker om, at byen havde mange arbejdsløse og et lavt uddannelsesniveau i forhold til andre byer, man sammenlignede sig med. Dengang forudså borgmester Kaj K. Nielsen og den driftige kommunaldirektør, Jens Johansen, at der er to forhold, som bliver vigtige i fremtiden: det ene er uddannelse og det andet er kultur. Vi indledte et samarbejdet med Poul Vad og købte Giacomettis *Kvinde på kærre* eller *Maren o' æ' Woun*, som hun kaldes i folkemunde, og fik således kunsten ud i det åbne rum. Så forudsætningen for, at det er lykket, er, at man har villet dette politisk. Det var altså i 60'erne, man grundlagde den kulturelle strategi, som kendetegner Holstebros nuværende identitet. Så kom Odin Teatret i 1966, og med teatret kom der senere underlige mennesker på stylder, som man ikke vidste, hvordan man skulle tage til sig. Og det holdt ved mange år frem. Man havde svært ved at forstå, hvilken betydning teatret havde. Nu er Odin Teatret blevet en identifikationsfaktor for alt det, man ikke kan putte i en kasse. Vi har alle brug for at have noget, man identificerer sig med, og nu er Odin Teatret blevet en kulturbærer i byen. Teatret kommer ud i hver eneste krog af kommunen og spiller sammen med de lokale foreninger, som vi har 600 af. Vi er i frivillighedens land, og teatret forstår, hvilken betydning, det har at samarbejde med foreningerne. Derved har de gjort sig folkelige og er kommet ind under huden på folk. Odin Teatret laver nogle forestillinger, som vi næppe forstår, men efterhånden begynder vi at få andre billeder og opfattelser, for nu er teatret blevet identitetsskabende. Det har de været hamrende dygtige til, og derigennem er teatret blev en del af et større fællesskab her på egnen."

Der er mange internationale kræfter med i festugen, og dermed kommer teatret også til at repræsentere en globaliseret identitet. Hvorfor?

"Der er ingen tvivl om, at det har haft kolossal betydning, at vi har haft Odin Teatret til at få brudt nogle kulturelle barrierer i forhold til den almindelige borgers opfattelse af andre kulturer. At nedbryde grænser er noget, som hele tiden foregår. Men jeg vil tro, at den proces for alvor tager fart op gennem halvfemserne, hvor vi havde de første festuger. Det er her, barriererne for alvor brydes, og i den proces spiller teatret en afgørende rolle. Det er essentielt for Holstebro som levende kulturby at kunne tage imod noget andet og noget nyt. Odin Teatret er med til at binde kommunen sammen. Mange forsøger nu at lave det samme. Man kan godt lave en koncert i fx Horsens og al respekt for det. Men den sjæl, og det jeg plejer at kalde det provinsielle åndehul, som jeg mener, Holstebro er, kommer fra vor bevidste satsning på kultur og vor arkitektur. Holstebro er jo ikke smidt på heden, men bygget op arkitektonisk. Der har været en ide og en historie, som skulle fortælles. Det er vores sjæl, selvforståelse og stolthed. Vi har bare ikke været gode nok til at fortælle om det. Det er noget af det, vi arbejder med i disse år, når vi snakker branding. Jeg plejer at sige, at når det nye hospital i Gødstrup desværre kommer, vil et hav af læger, sygeplejersker og teknisk administrativt personale flytte hertil området. Men spørgsmålet er, hvad der afgør, om de slår sig ned i Holstebro? Vi skal fortælle om det, vi er dygtige til, for der er jo en grund til, at Holstebro nu forholdsmæssigt har flere højtuddannede end Herning og Viborg. Jeg er slet ikke i tvivl om, at det skyldes vor kulturelle profil og dermed også den kulturforståelse og den selvforståelse, vi har.

Der kom forleden dag 14 mennesker fra 14 forskellige nationaliteter op på mit kontor og lavede et mindre optrin. Det er helt fantastisk, og en aften sang de serenader fra min balkon. Her traf jeg nogle, som netop havde truffet hinanden. Odin Teatrets kulturpolitik fungerer på mange niveauer både lokalt men også internationalt. For de mennesker, som er her, fortæller jo dette videre, når de kommer hjem, at de netop har været i Holstebro!

Befolkningssammensætningen i Holstebro er anderledes end tilbage i 60'erne. Vi er blevet mere modtagelige. Vi har fået en anden erhvervs sammensætning, og det har betydet, at vi er blevet meget mere åbensindede. Vi vil, at mødet med det fremmede er noget, som skal lykkes. Selvom vi har Trekantsområdet her i byen, hvor der bor en stor mængde nydanskere, har vi jo ikke haft disse ghettoproblemer, som i flere andre byer. Odin Teatret har været med til at åbne øjnene for det fremmede, og Holstebro er ikke længere et lille lukket samfund. For ellers plejer man at sige, at vestjyder er sådan lidt tillukkede. Omkring integration er der stadig noget, vi kan gøre bedre. I vort nye oplæg overvejer vi at sende nogle af børnene ud til den 'hvide skole'. Alle skal tage del, for det er også til gavn for etniske danskere at komme i klasse med børn med en anden kulturel bagage. Her er vi enige hele vejen rundt om det politiske bord."

Hvordan er det muligt at bidrage til at skabe grobunden for et engageret medborgerskab?

"Før åbningen af festugen havde jeg Eugenio Barba heroppe. Det, som lå ham på sinde, var skolerne som kulturbærere. På mødet siger Barba, at det er vigtigt at passe på de små samfund, så man ikke ødelægger de lokale kulturer. Klart nok har Barba en vigtig pointe. På den anden side kan vi ikke lade alt bestå. Vi kommer ikke til at lukke 10-11 skoler men måske 5-7 skoler, og det bliver en forpligtelse at sørge for, at disse samfund lever videre og er spændende at bo i. Men vi har nogle skoler, som ikke er rentable i dag, hvor alt bliver gjort op i økonomi. Som politikere skal vi forstå, at der hvor man mister sin skole, må vi sørge for at sætte noget i stedet. Det har hele tiden noget at gøre med det lokale samfundets sjæl.

En af Odin Teatrets styrker er, at der ikke er noget, som er for småt eller for stort. Vi har stadig et samarbejde med det gamle Ringkøbing Amt, og alle ved, hvor stor betydning Odin Teatret har også i den sammenhæng. Når der foregår noget på Rådhuset, møder teatret jo også op med et indslag. Vi har nogle ambassadører, og det er vores stolthed. Når vi er i Herning for at underskrive en ny kulturaftale med Kulturministeren, kommer Odin Teatret og laver et lille optrin. Det giver en enorm stolthed og en identitet. Teatret er med i alle sammenhænge og er en integreret del af bybilledet. Odin Teatret har ændret kulturbegrebet fra at være noget smalt til nu også at inkludere den brede befolkning.

Men det gør mig lidt nervøs, når Eugenio Barba siger: "Der kommer ikke noget nyt Odin Teatret efter mig". Her er det min tanke, at jeg skal have en snak med Barba på det rigtige tidspunkt. Teatret har fået en chance, da vi tog imod dem, og lige nu er det en gave, vi har. Men jeg håber, at der kan blive en slags efterfølger. Vi må ikke miste ideen, for hele grundridset er der. Det vigtige er, at vi holder fast i det, som Odin Teatret har skabt igennem alle de år. Den tradition, som teatret står for, må føres videre. Så vi må finde en konstruktion, hvor teatret lever videre i en eller anden form. For Holstebro Kommune vil det være en katastrofe, hvis vi om 15 år står uden

Odin Teatret. Så måske kunne man forestille sig en form for center med uddannelsestilbud for netop den type af levende kunst, som Odin Teatret har stået for. For teatret har været en god investering. Som kommune modtager vi mange statslige midler. Når vi ser på den omsætning, det giver økonomisk, kan man sige, at for hver krone, vi giver ud, får vi 1-2 kroner tilbage. Det er en investering, som har givet et godt afkast, men det giver et image for byen, som dybest set er ubetaleligt."

Er byens kulturliv med til at tiltrække investeringer sådan helt kynisk?

"Det tror jeg. Hvis vi ser på den lokale Færch Fonden, så er den gået ind med 20 mio. med en tilbygning til Holstebro Kunstmuseum. Færch Fonden har også spenderet 10 mio. til en ny koncertsal på Musikskolen, og for et par år siden skænkede Birn den gamle teatersal, Knudsens, til Holstebro Kommune. Hvis vi begyndte at luge ud i de mange kulturelle aktiviteter, er der ingen tvivl om, at det ville få en katastrofal virkning på byen. Der er god politisk opbakning hele vejen rundt om vor kulturprofil; men efter kommuneomlægningen i 2008, hvor to landkommuner blev en del af Holstebro, er det klart, at der opstår en ny situation. Selvom vi har lagt mange penge i Ulfborg og Vinderup, så er yderfløjene ikke helt tilfredse. Men de gamle partier bakker fuldt op om byens kulturprofil, og her må vi slet ikke give køb. Det har en betydning for den oplevelse, man får, når man kommer til byen for at handle.

Det er vigtigt at gøre sig klart, at der er virkelig mange mennesker, som deltager. Festugen afspejler sig i den enkeltes opfattelse af byen. Nu arbejder vi med talentudvikling og har etableret Dansk Talentakademi. Her kan man tage sig en gymnasial uddannelse og gå videre på eksempelvis et kunstakademi. Vi er også i gang med at etablere et helt nyt kollegiemiljø, som bliver et kunstnerisk miljø for unge. Her er der tale om en nyudvikling af vores kulturprofil. Man kan sige, at nu gør vi igen noget, som andre ikke gør.

Festugen skaber sammenhængskraft i hele den nye storkommune i Holstebro. Siden de kom til byen, og jeg kom hertil i 1975, er de blevet dygtigere, for nu er de også ude i de yderste små landsbyer i kommunen. Det er en folkelighed, teatret kommer med, og jeg tror, at det er altafgørende, at vi får de fælles oplevelser, som vi kan spejle os i, i det egoistiske samfund, vi lever i nu. Vi er blevet afhængige af Odin Teatret, som delagtiggør os og bliver en fællesnævner for hele byen. Det er en gave, at vi har Odin Teatret. Det er en investering, men man skal ville det politisk for at få noget igen."

Interview med koordinator, Ulrik Skeel, Odin Teatret, om organiseringen af festugen

Hvordan hænger økonomien sammen under festugen?

"Vi bliver både direkte og indirekte støttet: Hvis vi ser på det trykte program, har det i de sidste par år været en del af Kommuneavisen, som Borgmesterkontoret udgiver seks gange om året, og som husstandsomdeles. I år er det så blevet en del af programmet for *Holstebro By Night*, men det finansieres, som var det en del af Kommuneavisen. Vi anvender 2 mio. på festugen. I det faste tilskud er der 300.000

kr., som er øremærket til festugen. Men i år fik vi ekstra 400.000 af Kommunen til projektet *Kunsten ude på kanten*. Så er andre midler kommet til med 400.000 fra Kunstrådet og 300.000 fra Regionen, og dertil kommer andre finansieringskilder. Det er ikke rigtig erhvervslivets praksis at give direkte penge til kulturlivet i modsætning til Herning. Men flere institutioner i Holstebro har fået penge af Færch Fonden. Familien Færchs virksomhed var i sin tid baseret på tobaksfremstilling, og virksomheden blev senere en af grundpillerne i Skandinavisk Tobakskompagni. De har fx for nylig doneret penge til den store skærm på Musikteatret.”

Hvordan sikrer festugen sig en lokal forankring?

”Odin Teatret er den primære kraft ved festugen, og jeg er en del af et stort lokalt netværk og kommer sammen med folk her i mange sammenhænge. Men festugeorganisationen forandrer karakter fra gang til gang, ligesom festugen ændrer karakter hver gang. I år har vi haft mindre tid end tidligere til det lange træk, hvor vi mødes med de forskellige aktører. Vi har kun mødtes to gange i april 2010 og så et møde i februar 2011. Det lokale er under denne festuge i stor udstrækning repræsenteret i forestillingen, *Den usynlige By*, med 150 medvirkende. Ellers er der ikke mange rent lokale enkeltarrangementer. Men går vi tilbage til begyndelsen af 90’erne, havde festugen en lidt anden karakter. Her var Kirsten Dehlholm primus motor og hun satte gang i alle foreningerne. Dengang nursede vi måske de lokale foreninger lidt mere. Nu melder vi ud, at alle kan være med, og hvis folk ikke melder sig, bruger vi ikke tid på at ringe folk op. Denne gang har der været mange aktiviteter gennem de inviterede gæster fra udlandet, som har kontaktet lokale folk, som folkedanserne og musikskolen. Så kommer der en anden form for samarbejde, som opstår gennem de aktiviteter, som grupperne vil og skal lave.”

Festugen består af en række mere eller mindre autonome enheder. Den store forestilling, Den Usynlige By, styres af den italienske gruppe Teatro Potlach samt to andre italienske grupper Teatro Tascabile di Bergamo og Teatro Pontedera. Hvordan koordineres dette?

”Det er en form for edderkoppespind, hvor der etableres en slags forbindelse eller en kobling. Det er ikke sikkert, at man ved, hvad hver især laver. Men naturligvis har vi mødtes nogle gange og forsøgt at lave en fælles koordinering. Frans Winther melder, at han laver den og den forestilling, og Kai Bredholdt fortæller, at han laver *Den Globale Landsby*, og det finder sted der og der. Roberta har ansvaret for Teatro Tascabile, og så koordinerer hun med Kai, at Tascabile kommer forbi Kirkepladsen og danser vals på høje stylder. En fyr, arrangerer tango, som efter aftale med Frans Winther finder sted uden for Musikteatret før og efter forestillingen. Min koordinering består i, at jeg skriver programmet og får alle informationer. Måske skriver praktikanten, som arrangerer tango, at de vil danse tango et kvarter, og så må jeg finde på resten, som skal skrives ind i programmet. Det er netværket, som arrangerer festivalen. Næsten uanset hvilket tema kan man altid finde en vej til alt, hvad man har lyst til. På biblioteket hænger der hjerter overalt, som peger på kærlighed, og hjælper til at lave en slags afgrænsning. Den ånd omkring samarbejde skulle gerne gennemsyres i programmet.”

Hvor meget gør du eller I for at udvikle samarbejder med institutionerne og foreningerne i byen?

”Meget er lagt ud til institutioner og foreninger og i takt med, at vi forandrer os, og er blevet ældre, gøres mange af de ting, vi plejede at lave nu af andre. Vi er begyndt at gennemføre tre ugers kurser lige før festugen, for dermed at kunne inddrage kursisterne i festugen, men også for at de kan blive inspireret af kurset og festugen. Det er åbent for alle, men ofte er det lettere for os at få en mexicaner til at komme til byen end danskere fra København. Derfor er der mange internationale kursister med.

Vi har gjort os nogle overvejelser om, at det er naturligt og vigtigt, at vi kommer ud i hele kommunen, og det har vi udviklet gennem årene. Den tanke ville være vanskeligere at føde i storbyer som København. Her er det noget andet, for her kører du to km, og så er du på landet. Det er spiret frem som en konsekvens af vor beliggenhed. Men meget er vokset frem gennem forskelle mellem Odin Teatrets tankegang og de mennesker, som bor her. Det spændingsforhold og den proces har det været interessant at lære at leve med. At det skulle komme dertil, at vi nu er blevet fuldt accepteret, har vi lært meget af. Men jeg tror også lokalbefolkningen har lært af dette.”

Er det muligt at forestille sig, at I arbejdede med lignende danske teatre?

”Det kunne man måske godt. Man kan sige, at *Kunsten ude på kanten* er dansk orienteret. Men hvis festugen skal have noget uventet og overraskende, er det vanskeligt at finde noget i Danmark. Men Hotel Pro Forma gjorde det i sin tid, hvor de involverede et hav af foreninger.”

Hvordan kunne man sammenfatte festugens principper, som kan gives videre til andre? Hvilke træk eller kendetegn vil du pege på?

”Det første princip er, at vi laver en aftale om at lave noget sammen, selvom vi er forskellige. Men uanset hvem, vil vi gerne lave noget sammen med jer. Det kan være en brevueforening, lokale kunstnere eller forretninger. Det helt grundlæggende princip er, om man vil være med og lave noget, der er anderledes, end det man normalt oplever i byens daglige rutine. Netop det, at vi i fællesskab gør noget, vi ikke oplever i den almindelige hverdag, er det essentielle. Det er det bærende og det frugtbare i festugen. Lad mig give et eksempel. Vi kontaktede formanden for Vestjydsk Kunstforening i Ulfborg og spurgte, om de havde lyst til, at vi kom og lavede et poesiarrangement. Hans opgave var at finde nogle at lave arrangementet sammen med og finde ud af, hvordan han kunne få mennesker til at komme. Poesiarrangementet fandt sted i det nedlagte Rådhus i Ulfborg, som er noget nedslidt, og mange ting er fjernet. Jeg sendte nogle plakater, og der var intet storslået ved det. Men Formanden havde samlet nogle borde og sat stearinlys på bordene, og der kom 40 mennesker fra lokalsamfundet. Hvis man statistisk set ser det i forhold til, hvor mange mennesker, som bor i Ulfborg, vil disse 40 mennesker svare til, at der i København ville komme omkring 25.000 til et tilsvarende arrangement med poesi. Gennem dette arrangement er der sket en forandring i vores forhold. Formanden vil nu til enhver tid kunne ringe til mig og omvendt. Det interessante er, at der sker en forandring, som er sympatisk, og det at mennesker mødes, og noget opstår. Det er en kvalitet, som er et af de vigtigste aspekter af festugen.

Det er jo klart, at vi kun kan gøre dette, fordi vi har arbejdet i byen længe. I begyndelsen tænkte vi ikke i de baner. Vi var optaget af andre ting, og for 40 år siden

var den politiske og kunstneriske virkelighed anderledes. Jeg ser resultatet som en form for organisk vækst, hvor noget er groet frem. Hvis man skulle tænke på en forløber, har vi lavet mindre teaterfestivaler, og har forsøgt at lave andre aktiviteter. Men det har også noget at gøre med de erfaringer, vi har gjort gennem vore forestillinger og vor praksis i det hele taget. Da vi forlod det lukkede rum og begyndte at lave teater udenfor, fik vi erfaringer med at møde mennesker ude på gaden. Måske er det netop vore byttehandler, som har lagt kimen. Men også den grundtanke, at man kan have en fin og udbytterig relation med mennesker, som tankemæssigt ligger langt fra ens egen virkelighed.

Men det er ikke en model. De teatre, som er med i samarbejdet *Kunsten ude på kanten* har givet gjort sig nogle tanker og vil sikkert lave festivalen på en helt anden måde. Det er vigtigt, at der bliver skabt noget nyt, som gavner byen og teatret og skaber nye perspektiver for byen.”

Interview med lektor, Michael Böss, Aarhus Universitet, om koblingen mellem festuge og demokrati

Hvorfor bor du i Holstebro, når du nu arbejder i Århus?

Da vi slog os ned i 1980, valgte vi Holstebro, for her havde min kone større chance for at få arbejde. Jeg har mine sociale rødder her, og det er en spændende by, som gjorde, at man snarere overvejede at bo her i byen, end så mange andre steder. Jeg fandt hurtigt ud af, at i Nordvestjylland var der et bredt og levende kulturliv. Odin Teatret kendte jeg allerede i forvejen, fordi jeg havde eksperimenteret med drama på universitetet. Også vore børn har været meget engagerede i kulturlivet og har været med i Holstebro Festspil. Musikken har spillet en stor rolle her i byen, og Musikskolen havde mange internationale forbindelser og laver utroligt mange arrangementer, hvor de bringer folk til byen også fra udlandet. Vi er ret aktive og er medlem af Kunstforeningen, Teaterforeningen, Kammermusikforeningen og Ensemble Midtvest's Venner.

I begyndelsen af halvfemserne skabte jeg en nordisk kulturfestival, som var et samarbejde mellem kommuner i Vestjylland, fem kommuner i Norge, to kommuner på Færøerne og en kommune i Sverige. Det var i 1993, og ideen var at gøre opmærksom på det rige kulturliv, som finder sted netop i udkantsområder. Det udtryk brugte man også dengang, men som noget positivt. Første gang blev festivalen afholdt i Lemvig, Thyborøn og Harboøre og senere kom også Holstebro Kommune med. Det endte med at blive det, som i dag hedder *Vinden*. Jeg var meget inspireret af forestillingen *Skibet Bro*, som Hotel Pro Forma lavede i 1991 på taget af Kvickly midt i byen, hvor man aktivt involverede byens institutioner og foreninger. Den ide tog jeg op med *Nordvesten*, en musikfestival som varede i to uger med Lemvig som udgangspunkt to år efter den første festuge, Odin Teatret lavede sammen med Hotel Pro Forma. Vi havde alle skoler, menighedsråd og sportsforeninger med i dette kæmpe arrangement. Der har aldrig været et så stort arrangement i den del af Jylland, og så var det naturligt, at vi inviterede Odin Teatret med, som lavede et optrin ved åbningen.

Hvordan påvirkede musikfestivalen Nordvesten byen og borgerne?

Som det fremgår af lokalavisen, *Folkebladet i Lemvig*, var der en enorm stolthed og Lemvig er jo en by med store dagbladstraditioner. På Thøger Larsens tid (1875-1928) var der fire dagblade i Lemvig. Naturligvis påvirkede det byen, som man kan læse af de mange interviews i dagbladene fra dengang. Den type arrangementer er stærkt bevidsthedsskabende med de gængse klicheer, som fx at komme på landkortet. Og ingen tvivl om, at man var stolt over, at et så stort arrangement kunne finde sted i Lemvig.”

Det er et sjovt begreb det med stolthed. Borgmesteren var også stolt over at blive repræsenteret af Odin Teatret.

Jeg tror, at Odin Teatret er kommet tættere på befolkningen ved at stå bag arrangementer som festugen. De har været her længe, men har levet lidt på kanten af samfundet, selvom de har været til stede i gadebilledet. Mange har ikke kendt teatret i 70'erne og 80'erne. De havde deres menighed for at sige det i en positiv betydning. Sjovt nok har der altid været mennesker til deres forestilling, selv forestillinger, som har været vist snesevis af gange. Stadig i firserne kunne man snakke med folk, som slet ikke kendte Odin Teatret.

Kan festugen bidrage til at styrke et demokrati?

Man må overveje, hvad der ligger i det demokratibegreb, man bruger. Der er det meget enkle begreb som valgdemokrati, hvor befolkningen bidrager til at stemme hvert fjerde år, og til det hører også retsstaten, hvor borgerne har nogle frihedsrettigheder. Det er det liberale demokratibegreb. Over for det er det bredere demokratibegreb, deltagerdemokrati og samtaledemokrati. Den forestilling blev særligt udviklet, og skyldes i høj grad Hal Koch, som definerer demokrati som en livsform gennem dialog og samtale. At folk kan give udtryk for deres meninger og dermed bliver i stand til at påvirke de beslutninger, som bliver taget. Men demokrati er også et spørgsmål om medborgerskab, og om den enkelte borger føler sig inddraget i samfundet, i nærdemokratiet på institutionsplan, i forældreråd, ældreråd og samarbejdsudvalg på arbejdspladsen. For det store demokrati afhænger i høj grad af et demokrati, som går på tværs af sociale grupper og etniske grupper. Hvis man skal nå frem til konsensus, må man acceptere hinanden som medborgere. Festugen har i den forstand været med til at styrke det nære demokrati. Og mon ikke nogen har tænkt de tanker, da festugen blev sat i gang? Det er genialt at få forskellige organisationer og institutioner til at se sig selv, som en del af en større helhed. Fordi Odin Teatret ikke præsenterer en danskhed i traditionel forstand men en andethed, er det interessant, at netop teatret bidrager til at skabe et mere inkluderende medborgerskab. Man spiller på mødet, og hvis man har den demokrati opfattelse, er det en vigtig funktion. På den måde repræsenterer teatret en ny danskhed. Teatret lever ikke mere på kanten af Holstebrosamfundet, fordi de involverer sig og bliver en del af det. Jeg tror, mange oplever, at teatret er med til at skabe og give byen en identitet. Den identitet har i sig selv en mobiliserende kraft, når man pludselig oplever et byfællesskab. Måske har det også haft en virkning politisk. Jeg er ikke i tvivl om, at grunden til, at vi her formåede at mobilisere os så kraftigt i forhold til sygehusdebatten, blandt andet skal findes i en kombination af det meget livlige og levende foreningsliv, kombineret med en høj grad af kommunikation og stolthed over sin by. Den stolthed er en glæde og et engagement er en glæde.

Ser du kulturelle arrangementer, som noget, der kan styrke det lokale politiske liv i Danmark?

Det hænger sammen med, at demokratiet er så velfungerende, sammenlignet med andre lande, og i Norden havde og har vi et meget rigt foreningsliv. Politologerne betegner det som en demokratisk skole. Men det er vigtig for mig at tale om demokrati i bredere forstand, som mere end valgdemokrati. Ideen med festugen har været at inddrage folk fra byen, så de opdager, at alt er med, selv deres bygninger. I *forbrugerdemokratiet* er vi bare forbrugere af politik og ikke deltagere. I et *tilskuerdemokrati* er der ved at ske en sammenføring mellem medier og politik. Vi lader os underholde af politik. Det, som festivaler gør, er at de bringer os væk fra bare tilskuer- og forbruger-rollen. Der er en tendens til, at mange festivaler bliver det sædvanlige kulturliv gange med ti. Jeg tror festivaler kan være bevidsthedsskabende. Det er kun noget, som kan lade sig gøre i byer af et vist omfang. Her er det et teater, som arbejder tværkulturelt og tværæstetisk med mange udtryksformer og derfor ikke er knyttet til en enkelt kunstart. Jeg husker særligt, da vi var ude i en stor grusgrav, hvor også militæret var med. En anden gang var hele søen blevet til en scene, og flere havde slet ikke tidligere set søen. Jeg er helt sikker på, at nogle af de ting og den kulturpolitik, som er blevet ført her, har affødt andre kreative initiativer som Sløjfen, og det er blevet til et Festspil. For naturligvis skal Holstebros kulturliv bygge på det professionelle.

ODIN TEATRET & CTLS ARCHIVE

The marriage of Medea
Rehearsal Holstebro

Photo: Tommy Bay